

97 APPENDIX.

SCRIPTA DEPERDITA SANCTI CHROMATII.

Tractatus procul dubio seu *Commentarios* scripsit sanctus *Chromatius* Aquileiensis episcopus in *Evangelium sancti Matthæi*, ab ipso illius sacri Textus exordio usque saltem ad ejusdem cap. vi, vers. 24, ubi desinit *Tractatus* ultimus, qui superest, in idem *Evangelium*. Cum *Tractatus* hujusmodi sive *Commentarios* scripserit sanctus noster episcopus, ut privatim legendos traderet ad piam fidelium exercitationem, prout conjecimus in *Præfatione* ex verbis ipsis sancti Præsulis, quæ habentur *Tractatu* 5, num. 2; hinc jure inferimus, eundem *Tractatus* seu *Commentarios* suos inchoasse ab exordio illius *Evangelii*, et integros perduxisse, absque ullo hiatu, ad minus usque ad *Tractatum* ultimum quem habemus, qui in hac nostra editione est 17; licet non invite conjectare possimus, eundem ulterius quoque produxisse opus, et fortasse ad extremum usque versiculum totius *Evangelicæ* *Matthæi* historię, uti latius in *Præfatione*.

Deperdita itaque merito censentur primo, quæ

A scripsit sanctus *Chromatius* ab initio *Evangelii* sancti *Matthæi*, usque ad vers. 15 capitis iii, ubi incipit *Tractatus* qui in hac nostra editione primus est, quique apud Gallandium, inverso prorsus ordine, 17 numeratur.

Deperdita secundo haberi debent, quæ scripsit sanctus *Chromatius* a versu 17 capitis iii ejusdem *Evangelii*, usque ad initium capitis v, ubi incipit *Tractatus*, qui in nostra editione 3 est, quique perperam apud Gallandium 2 inscribitur.

Atque hæc saltem sunt quæ jure optimo desiderantur ex sancti *Chromatii* Opere in *Evangelium sancti Matthæi*.

Deperditæ tertio sunt epistolæ complures, quas scimus sanctum Præsulem dedisse ad sanctum Ambrosium, ad sanctum Hieronymum, ad sanctum Joannem Chrysostomum, necnon ad Honorium et Arcadium Augustos; uti patet ex *Lucubrationibus*, quas subjicimus, clarissimorum virorum Fontanini atque de Rubeis.

99 SCRIPTA S. CHROMATIO FALSO ATTRIBUTA.

MONITUM DE SEQUENTIBUS EPISTOLIS,

Ex Bibliotheca Sancta Sixti Senensis libro II, pag. 138 tomi I editionis Neapolitanæ Fr. Pii-Thomæ Milante 1742.

Matthæus evangelista fingitur esse auctor duorum librorum, quorum alter, *De ortu, sive stirpe Mariæ*, alter *De infantia Salvatoris* inscribitur; qui *Valentinianorum* et *Gnosticorum* commenta sunt. His libris inepti quidam auctoritatem asserere cupientes, præfationes addiderunt sub nomine *Chromatii* et *Heliodori* episcoporum ad *Hieronimum*, et *Hieronimi* ad ipsos confictas; quæ utrumque opus testarentur a *Hieronimo* in gratiam eorundem episcoporum ex *Hebraico Matthæi volumine* translatum, et ab *Hæreticorum falsationibus* expurgatum. Sed cum in his libris, eadem nunc extant aniles fabulæ, quas *Irenæus* in primo adversus *Valentinianorum* hæreses, et *Epiphanius* primo *Panarii*, sectione tertia, ex iisdem voluminibus refellunt, palam apparet impostorum deceptio. *Gelasius* distinct. 15 inter libros ab Ecclesia damnatos utrumque abjicit.

EPISTOLA I.

Sub sanctorum *Chromatii* et *Heliodori* nomine, ad sanctum *Hieronimum*, de duobus apocryphis libris; videlicet, *De ortu Mariæ Reginæ Virginis*, et de infantia *Salvatoris*: cui accedit *Pseudo-Hieronimi gemina responsio*:

(Ex Codice Apocrypho Novi Testamenti Joannis Alberti Fabricii, tomo I, pag. 7 et seqq. editionis secundæ, Hamburgi 1719; atque ex tomo XI Operum Sancti Hieronymi, editionis Veronensis Dominici Vallarsii, col. 279 et seq.).

Dilectissimo fratri *HIERONYMO* presbytero, *CHROMATII* et *HELIODORUS* episcopi salutem in Domino.

100. Ortum *Mariæ reginæ virginis*, simul et natiuitatem atque infantiam Domini nostri *Jesu Christi* in apocryphis Invenimus libris, in quibus multa con-

C traria nostræ fidei considerantes scripta, recusanda credimus universa: ne per occasionem Christi, lætitiā Antichristo traderemus. Ista igitur nobis considerantibus, exstiterunt viri Dei, *Armenius* et *Virinus*, qui dicerent sanctitatem tuam beatissimi *Matthæi Evangelistæ* manu scriptum volumen *Hebraicum* invenisse, in quo et *Virginis matris*, et *Salvatoris infantia* esset scripta: et idcirco tuam charitatem per ipsum Dominum nostrum *Jesum Christum* expetimus; quatenus et illud ex *Hebræo Latinis* auribus tradas: non tantum ad percipiendum quæ sunt Christi insignia, quantum ad hæreticorum astutiam excludendam, qui ut doctrinam malam instituerent, bonam Christi natiuitatem suo mendacio miscuerunt, ut post dulcedinem vitæ, mortis amaritudinem oc-